

Vzdělávání v knihovnách

Abychom mohli vzdělávat,
musíme se vzdělávat!

Jen vzdělaná knihovnice a vzdělaný knihovník
mohou uspět v živě se rozvíjející knihovně
a kvalitně vzdělávat uživatele.

4. KKK, Hradec Králové 22. 11. 2016

Eva Svobodová

Vzdělávání knihovníků v knihovnách Královéhradeckého kraje

- Koncepce celoživotního vzdělávání knihovníků (téma pro celodenní seminář)
- Vzdělávání knihovníků v kraji v roce 2017

Koncepce celoživotního vzdělávání knihovníků

- Diskuse byla uzavřena 16.-17. 10. 2016 na workshopu v Jihlavě
- **Rekvalifikační vzdělávání**
- Inovační vzdělávání
- Specializační vzdělávání
- Formální vzdělávání
- Personální práce v knihovnách

Definice knihovníka – odborného zaměstnance knihovny (z novely KZ)

- Odborné knihovnické činnosti knihovny zajišťuje odborný zaměstnanec s minimálně středoškolským vzděláním, který má zvláštní odbornou způsobilost.
- Zvláštní odbornou způsobilostí se rozumí souhrn teoretických vědomostí, znalostí odborných standardů, procesů a všeobecně závazných právních předpisů upravujících činnost knihovny.

Způsoby získání zvláštní odborné způsobilosti (knihovnické kvalifikace)

- Středoškolské nebo vysokoškolské vzdělání v oboru knihovnictví, ... - úplná knihovnická kvalifikace
- Rekvalifikace v oboru knihovnictví – profesní až úplná profesní (knihovnická) kvalifikace
- Praxe na **určité knihovnické pozici** v knihovně **více než 10 let** – dílčí knihovnická kvalifikace

Rekvalifikační vzdělávání (NSK) - dílčí pro jednotlivé typové pozice

- Knihovník pracovník správy fondů
- Knihovník katalogizátor
- Referenční knihovník
- Knihovník akvizitér
- Knihovník v knihovně pro děti
- Knihovník v přímých službách
- ...
- (Platba za kurzy a za vykonání zkoušky)

Rekvalifikační vzdělávání

- Autorizované a akreditované osoby – instituce, které mohou provádět výuku v rekvalifikačních kurzech a zkoušet, musí splňovat určité podmínky.
- MZK, NK ČR, KK, městské knihovny, oborové vysoké školy a další

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby **musí splňovat např.:**

- **Vysokoškolské vzdělání v oboru informační služby nebo informační studia a knihovnictví se specializací na poskytování přímých knihovnických a informačních služeb** a alespoň **5 let prokázané odborné praxe** v oblasti přímých knihovnických a informačních služeb a dále **prokázané pedagogické a lektorské činnosti v oblasti v rámci vzdělávacích odborných aktivit** včetně rekvalifikačních kurzů v období posledních dvou let před podáním žádosti o udělení autorizace

Autorizované osoby - akreditace

- Všechny typové pozice kromě knihovníka v knihovně pro děti - MZK (schválené, realizuje se) a NK (připravuje se)
- Knihovna J. Mahena : Knihovník v knihovně pro děti (připravuje se)
- Vybrané typové pozice: krajské knihovny (zvažují)
- Knihovník v přímých službách, Referenční knihovník - středoškolské pozice: SVK HK (zvažuje) školit i zkoušet

Knihovník v přímých službách – *„univerzální knihovník v malých knihovnách“* (středoškolská pozice)

- Revize knihovního fondu v knihovnách s lokální a regionální působností
- Ovládání automatizovaného knihovního systému v relevantních modulech
- Orientace v nakladatelské politice v ČR
- Evidence, katalogizace a adjustace v knihovnách s lokální působností
- Odborná komunikace se čtenáři, uživateli a zákazníky v knihovnách
- Orientace v aktuálně vydávaných titulech
- Zpracování jmenného katalogizačního záznamu dle platných standardů
- Formální a obsahová analýza textu, rychlé čtení
- Orientace v základních elektronických informačních zdrojích
- Poskytování výpůjčních služeb v knihovnách s lokální a regionální působností (včetně meziknihovních)
- Pořádání knihovních fondů

Referenční knihovník (středoškolská pozice)

- Orientace v nakladatelské politice v ČR
- Orientace v aktuálně vydávaných titulech
- Orientace v základních elektronických informačních zdrojích
- Poskytování bibliografických a rešeršních služeb v knihovnách s lokální a regionální působností
- Poskytování výpůjčních služeb v knihovnách s lokální a regionální působností (včetně meziknihovních)
- Evidence, katalogizace a adjustace v knihovnách s lokální působností
- Ovládání automatizovaného knihovního systému v relevantních modulech
- Vyhledávání bibliografických a faktografických informací a jejich ověřování
- Formální a obsahová analýza textu, rychlé čtení
- Odborná komunikace se čtenáři, uživateli a zákazníky v knihovnách

SVK HK

- získat status autorizované osoby, připravit kurzy
- kurzy a zkoušky pro Knihovníka v přímých službách a Referenčního knihovníka

Vzdělávání knihovníků v SVK HK v roce 2017

- **Vzdělávání v rámci projektu VISK 2**
- **Další odborné vzdělávání**
- Konzultace
- Stáže

Vzdělávání v rámci VISK 2

Část 1

- Tvorba plakátů s použitím infografiky
- Bezpečné používání informačních technologií
- Sociální sítě pro pokročilé
- Informace státní a veřejné správy na internetu
- Práce s digitální knihovnou pro začátečníky i pokročilé
- Knihovny.cz – Centrální portál českých knihoven

Vzdělávání v rámci VISK 2

Část 2

- Excel pro mírně pokročilé
- Základy práce s digitální fotografií
- Pokročilé úpravy fotografií a animace v programu Gimp
- Spolupráce a výměna informací na internetu
- PowerPoint pro pokročilé

Další vzdělávání

- Kreativní informační lekce
- Pedagogika volného času pro knihovníky (předběžně 2 lekce po pěti hodinách)
- Přednáška policejních psychologů o řešení konfliktů, prevenci a předcházení bezpečnostním rizikům při jednání s klienty
- Přednáška o zahraniční literatuře
- Základní knihovnický kurz – **nenahrazuje rekvalifikaci** pro pozici Knihovník v přímých službách (v rámci RF zdarma)
- (Koncepce celoživotního vzdělávání a personální práce v knihovnách)

Děkuji za pozornost